

Stöd inför anslutningen till EU

Utrikesdepartementet

2005-01-24

Dokumentbeteckning

KOM(2004)222

Förslag till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen

Sammanfattning

Som en del av förslaget till unionens nya långtidsbudget för perioden 2007-2013 föreslår Kommissionen att flera av de instrument, som idag används för att stödja kandidatländer och potentiella kandidatländer, slås samman till ett enda instrument i syfte att förenkla förfarandet, att göra stödet mer effektivt och att underlätta för stödmottagarländerna.

1 Förslaget

1.1 Innehåll

Som en del av Kommissionens förslag till ny långtidsbudget (se FaktaPM 2003/2004:76 och 2005/2005:39) föreslås inom kategori 4 (EU som global partner) ett nytt instrument för föranslutningsstöd (Instrument for Pre-Accession). Det nya instrumentet ska ersätta de idag existerande instrumenten Phare (stöd till kandidatländer och nya medlemsländer för att anpassa sig till acquin), det gränsöverskridande samarbetet inom gränsen för Phare, ISPA (anpassning till regionalstöd för kandidatländer) och Sapard (anpassning till jordbruksstöd för kandidatländer), Samordningsförordningen, förordningarna om Turkiet och Cards (stöd till länder på Västra Balkan). Syftet med förslaget är att förenkla förfarandet, att göra stödet mer effektivt och att underlätta för stödmottagarländerna. Förändringen är ett led i en process för att i möjligaste mån harmonisera gemenskapens instrument för bistånd till tredjeländer. Stöd inför anslutning beviljas dock redan idag inom synnerligen specifika ramar: stöd styrs av anslutningsprocessen, ges på medellång sikt och har en överbryggande funktion. Det nya instrumentet föreslås bli en ramförordning. Till stöd för

förordningen kommer omfattande genomförandebestämmelser att införas, i vilka de verksamhetsområden som fastställs i ramförordningen närmare definieras.

Mottagarländerna kommer att delas upp i två kategorier, dels kandidatländer, dels potentiella kandidatländer. De potentiella kandidatländerna förtecknas i bilaga I och kandidatländerna i bilaga II till förordningen. Ett land kan överföras från bilaga I till bilaga II endast efter beslut av rådet enligt vilket landet ges status som kandidatland.

De potentiella kandidatländerna kommer även framledes att erhålla stöd enligt de principer som fastställs i Cardsförordningen, nämligen till förstärkning av institutioner och demokratisering, ekonomisk och social utveckling, regionalt och gränsöverskridande samarbete, samt viss anpassning till gemenskapens regelverk, i synnerhet när detta ligger i EU:s och det stödmottagande landets gemensamma intresse. Kandidatländerna kommer att erhålla samma typ av stöd som de potentiella kandidatländerna, men dessutom stöd för förberedelserna för att genomföra struktur- och landsbygdsutvecklingsfonderna efter anslutningen, stöd för det fullständiga genomförandet av gemenskapens regelverk, samt utveckling av mänskliga resurser. Målet är att reglerna och principerna för förvaltningen av strukturfonderna och landsbygdsutvecklingsfonderna stegvis skall antas i dessa länder. Reglerna för strukturfonderna och landsbygdsutvecklingsfonderna, inbegripet den institutionella ramen för dessa (t.ex. kommittéförfarandet), skall följas så noga som möjligt, samtidigt som grunden skall läggas för en nationell ram för främjande av ekonomisk och social sammanhållning, samt livskraftiga jordbruksstrukturer. Allt detta skall ske på ett enhetligt sätt med tanke på ett framtida medlemskap i Europeiska unionen..

Systemet för struktur- och landsbygdsutvecklingsfonderna för perioden efter 2007 är fortfarande föremål för diskussion. Av denna anledning definieras de delar som avser strukturfonderna och den del som avser fonden för landsbygdsutveckling huvudsakligen genom en dynamisk hänvisning till förordningarna om strukturfonderna och förordningen om fonden för landsbygds utveckling. Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandebestämmelser för dessa delar och fastställa ramen för stödet inom varje enskild del så snart de nya reglerna för strukturfonderna och fonden för landsbygds utveckling har fastställts.

I korthet bygger förordningen på de erfarenheter som gjorts under den pågående föranslutningsprocessen, särskilt i fråga om följande:

Stödet inför anslutningen rationaliseras genom en bättre samordning av de olika delarna och upprättandet av en enhetlig ram för stödet. Phare/ISPA/Sapard-strukturen kommer att införlivas i denna ram, som kompletteras med andra delar som är knutna till strukturfonderna och fonden för landsbygds utveckling. Avsikten är att genomförandebestämmelserna skall harmoniseras, i mån av möjlighet med hänsyn till särdragen i

förordningarna om strukturfonderna och förordningen om landsbygdens utveckling, och att ett system för kommittéförfarande upprättas för att säkerställa att instrumentets delar samordnas på bästa möjliga sätt.

Målet är en bättre förberedelse för genomförandet av strukturfonderna och fonden för landsbygdens utveckling efter anslutningen, genom att det läggs större vikt vid den institutionella uppbyggnaden och att det sker en stegvis anpassning till reglerna för strukturfonderna under perioden inför anslutningen

Den föreslagna åtagandenivån på IPA-stödet anges bli 14 653 miljoner euro för perioden 2007-2013, vilket ryms inom Kommissionens förslag för utgiftsområde 4 i förslaget till långtidsbudget.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget påverkar inte svenska regler.

1.3 Budgetära konsekvenser

De budgetära konsekvenserna kommer att påverkas av resultatet av förhandlingarna om unionens långtidsbudget, men kan i dagsläget inte förutses.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar principerna i förslaget till det nya instrumentet för stöd inför anslutningen, men behöver analysera frågan ytterligare. Åtagandenivån på stödet kommer att fastställas i förhandlingarna om unionens långtidsbudget. Regeringen avvisar fortsatt den mycket kraftiga samlade expansion av unionens budget som kommissionens förslag innebär. Regeringens bestämda uppfattning är fortsatt att en budget på högst 1,00 % av EU:s BNI (Kommissionens förslag uppgår till 1,26%) väl rymmer utgifter för de uppgifter gemenskapen finner angelägna inom den kommande perioden, inklusive kostnaderna för utvidgningen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna analyserar förslaget.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

---

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer behandlas i rådsarbetsgruppen för utvidgning. Nivån på det totala stödet kommer att förhandlas inom ramen för förhandlingarna om långtidsbudgeten (Agenda 2007).

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Art 181a i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

3.3 Fackuttryck/termer